

СЕКЦІЯ 1. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Атамас О.П.,
канд. екон. наук, доцент
кафедра обліку, оподаткування та
управління фінансово-економічною безпекою
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
м. Дніпро

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ВЗЯТИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ РОЗПОРЯДНИКІВ БЮДЖЕТНИХ КОШТІВ

З метою здійснення контролю за станом кредиторської заборгованості та прийняттям поточних зобов'язань розпорядників бюджетних коштів запроваджено облік таких зобов'язань в органах Державного Казначейства.

Орган Казначейства здійснює реєстрацію та облік бюджетних зобов'язань, бюджетних фінансових зобов'язань розпорядників і одержувачів бюджетних коштів відповідно до Бюджетного кодексу України та з урахуванням вимог Закону України «Про міжнародні договори України», законодавства у сфері закупівель, інших актів законодавства України, що не суперечать бюджетному законодавству [2].

Відповідно до «Порядку реєстрації та обліку бюджетних зобов'язань розпорядників бюджетних коштів та одержувачів бюджетних коштів в органах Державної казначейської служби України» [1], затвердженого наказом МФУ від 02.03.2012 р. N 309, під бюджетними зобов'язаннями розуміють відносини, що виникають з договорів (угод, замовлень), відповідно до яких розпорядник коштів бюджету (як споживач товарів, робіт, послуг) повинен сплатити певну суму виконавцю при умові реалізації таких договорів. Тобто такі зобов'язання можна назвати умовними, тому що погасити їх треба буде лише при умові виконання договору постачання (підряду). Зобов'язання ж розпорядника бюджетних коштів сплатити гроші за одержані товари (послуги) або інші ідентичні операції на виконання бюджетних зобов'язань чи відповідно до первинних фінансових документів називають бюджетними фінансовими зобов'язаннями. Останні обліковуються розпорядниками коштів як кредиторська заборгованість.

Розпорядники бюджетних коштів мають право приймати бюджетні зобов'язання на витрачання коштів загального фонду тільки в межах асигнувань, виділених їм на бюджетний рік, а бюджетні фінансові зобов'язання — згідно з розписом асигнувань, встановлених планом асигнувань, наростаючим підсумком з початку року.

За коштами спеціального фонду зобов'язання можуть братися виключно в межах відповідних фактичних надходжень до спеціального фонду бюджету і бюджетних асигнувань, визначених кошторисом.

За зобов'язаннями і фінансовими зобов'язаннями розпорядники коштів складають «Реєстр бюджетних фінансових зобов'язань розпорядників (одержувачів) бюджетних коштів». До реєстру додають копії первинних документів про взяття бюджетних зобов'язань або бюджетних фінансових зобов'язань. Зобов'язання реєструються на підставі договорів, угод, контрактів, а фінансові зобов'язання беруть на облік на підставі документів, якими оформляється фактичне виконання договорів (рахунків, накладних, актів виконаних робіт, квитанцій, замовлень-нарядів, повідомлень і т. ін.).

Названі реєстри з копіями первинних документів передаються органу ДКСУ, який веде їх облік у спеціальних картках окремо за загальним і спеціальним фондами бюджету, за кодами програмної та економічної класифікації видатків і класифікації кредитування бюджету.

Аналогічні реєстри складають за зобов'язаннями, у яких не зазначено суми (наприклад, на комунальні послуги). У реєстрі суми таких зобов'язань розпорядника коштів проставляють розрахунково на підставі доведених прогнозних натуральних показників.

Фінансові зобов'язання, не оформлені конкретними угодами (наприклад, кредиторська заборгованість із заробітної плати, стипендій, нарахувань на зарплату, витрат на службові відрядження і т. ін.), оформлюють розпорядники коштів «Довідкою про суми бюджетних фінансових зобов'язань» і подають разом з відповідними реєстрами органам ДКСУ протягом 3 днів з часу їх виникнення для резервування коштів на відповідні цілі.

Органи ДКСУ перевіряють подані розпорядниками коштів реєстри та підтвердні документи на їх відповідність, звіряють суми реєстрів із залишками невикористаних асигнувань за відповідними кодами функціональної та економічної класифікації видатків. У випадках неякісного оформлення реєстрів, відсутності підтвердних документів, не достатку залишку асигнувань за відповідним кодом класифікації видатків органи ДКСУ ці зобов'язання не обліковують, а повертають на доопрацювання розпорядникам коштів.

Якщо сума зобов'язання та фінансового зобов'язання перевищує загальну річну суму асигнувань на відповідні цілі, то реєстрація зобов'язання органом ДКСУ проводиться у спеціальному журналі і повідомляється контролюючим органам та вищому органу ДКСУ.

Оплата рахунків розпорядників коштів бюджету здійснюється тільки за наявності в обліку органів ДКСУ їхніх бюджетних зобов'язань та залишку коштів на рахунках розпорядників. Бюджетні установи мають

право на визначення черговості оплати рахунків самостійно, виходячи з необхідності забезпечення виконання пріоритетних заходів.

Якщо зобов'язання або фінансові зобов'язання не зареєстровані у зв'язку з порушенням бюджетного законодавства розпорядниками бюджетних коштів, органи Казначейства застосовують такі заходи впливу як попередження про неналежне виконання бюджетного законодавства з вимогою щодо усунення порушення бюджетного законодавства або зупинення операцій з бюджетними коштами.

Таким чином, наявність взятих на облік в органах ДКСУ реєстрів фінансових зобов'язань розпорядників коштів бюджету і копій підтвердних документів є обов'язковою підставою для здійснення видатків.

Список використаних джерел

1. Про затвердження Порядку реєстрації та обліку бюджетних зобов'язань розпорядників бюджетних коштів та одержувачів бюджетних коштів в органах Державної казначейської служби України : Наказ МФУ від 02.03.2012 №309. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0419-12#Text>.

2. Атамас П.Й., Атамас О.П. Облік у бюджетних установах. 5-те вид., перероб. та доп. Навч. посібник. Київ : ЦУЛ, 2018. 392 с.

Битко Д.К.,

здобувачка вищої освіти обліково-фінансового факультету
Миколаївський національний аграрний університет

Красногорська А.В.,

здобувачка вищої освіти факультету менеджменту, маркетингу та
публічного адміністрування

Одеський національний технологічний університет

Науковий керівник: **Сирцева С.В.,**

канд. екон. наук, доцент кафедри обліку і оподаткування

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв

БУХГАЛТЕРСЬКІ РИЗИКИ У СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Рівень економічної безпеки залежить від того, наскільки оперативно і професійно керівництво та спеціалісти підприємства можуть реагувати на загрози та усувати їх негативні наслідки. Тому моніторинг загроз економічної безпеки підприємства є спільною роботою всіх зацікавлених працівників (відділів) підприємства.

Отже, економічна безпека підприємства залежить від багатьох